

Zápisnica zo 107. zasadnutia výboru Spišského dejepisného spolku v Levoči dňa 27. marca 2023

V priestoroch Spišského archívu v Levoči na Námestí Majstra Pavla 60 sa stretli členovia výboru a pozvaní hostia na zasadnutí výboru SDS s nasledovným programom:

- Program:
1. Spolupráca s obcou Gánovce na konferencii k výročiu spišských kopijníkov – informácia
 2. Stanovisko SDS k vydaniu mince s portrétom Jozefa Kuraša Poľskou národnou bankou
 3. VZ SDS v Levoči 22. 4. 2023 – príprava
 4. Voľby funkcionárov SDS na VZ – príprava kandidátky
 5. Príprava jarnej konferencie SDS k dejinám medi v Spišskej Novej Vsi – informácia
 6. Príprava ročenky SDS Z minulosti Spiša XXX/2022 – informácia
 7. Prijímanie nových členov
 8. Rôzne

Prítomní: František Žifčák, Slávka Sámelová, Soňa Polláková, Marián Soják, Vladimír Olejník, Dušan Bevilaqua, Martin Furmanik, Monika Bizoňová, Ján Čarnogurský, Peter Cenký, Milica Majeriková-Molitoris, Erika Cintulová a prizvaní hostia Mgr. Michal Materný, Ing. Eduard Pavlik a Bc. Rastislav Gala.

Ospravedlnení: Mária Novotná, Božena Malovcová, Ján Endrödi

Predseda SDS PhDr. František Žifčák v úvode rokovania privítal prítomných členov výboru, ako aj prizvaných hostí na zasadnutí výboru. Za overovateľov zápisnice boli určení D. Bevilaqua a J. Čarnogurský. Pred samotným rokovaním predseda oznámil výboru, že program bude oproti pozvánke rozšírený o ďalší bod na základe emailového podnetu členky výboru Milice Majerikovej-Molitoris a bude prerokovaný ako bod č. 2 Stanovisko SDS k vydaniu mince s portrétom Jozefa Kuraša Poľskou národnou bankou.

Ad 1) Spolupráca s obcou Gánovce na konferencii k výročiu spišských kopijníkov - informácia

Spolok sa už v minulom roku dohodol s obcou Gánovce na spolupráci pri príprave konferencie k 780. výročiu udelenia privilégii spišským kopijníkom, ktorá sa uskutoční 17. júna 2023. Predseda požiadal starostu obce Gánovce Michala Materného, aby informoval výbor o stave príprav. Starosta oznámil, že už prebehlo stretnutie kopijníckych obcí, ktoré sa zapoja do tejto akcie. Starosta obce oznámil, že už pripravujú žiadosti na získanie dotácií cez Prešovský samosprávny kraj, kde môžu získať maximálne 5 000 eur na jednu žiadosť. Obec Gánovce preto pripravuje žiadosť na dotáciu pre tlač zborníka a obec Hozelec pre odmeny autorského kolektívu. Pri dotácii je obec povinná vytláčiť zborník do konca roka. Predseda SDS požiadal starostu obce, aby oslovil prednášateľov o upresnenie názvov prednášok. Pozvánku na konferenciu zabezpečí spolok. Spestrením konferencie bude vystúpenie Skupiny historického šermu JAGO. Ich predstavu o programe priblížil vedúci skupiny Rastislav Gala, ktorý sa zúčastnil zasadnutia výboru SDS. Na začiatok skupina pripraví otvárací ceremoniál gardy a počas prestávky vystúpia s ukážkami historického šermu. Uskutočnia sa buď v sále alebo na voľnom priestranstve, v závislosti od počasia. Kopijnícke obce budú v priebehu roka

pokračovať aj v ďalších sprievodných akciách s cieľom vydvihnutia histórie obcí, ktoré v minulosti tvorili jeden celok – Provinciu X spišských kopijníkov.

Ad 2) Stanovisko SDS k vydaniu mince s portrétom Jozefa Kuraša Poľskou národnou bankou

Milica Majeriková-Molitoris informovala členov výboru o vydaní mince s portrétom Jozefa Kuraša (Józefa Kuraśa), ktorú vydala Poľská národná banka. Požiadala o uverejnenie protestného vyhlásenia, v ktorom spolok vyjadrí nesúhlas s touto aktivitou. Ozrejmila bližšie aktivity ozbrojenej skupiny pod vedením J. Kuraša, ktorá je zodpovedná za viac ako sto násilných prepadov, krádeží, rabovaní, ako aj vražd civilného obyvateľstva na severnom Spiši v rokoch 1945 – 1947. Výbor s pripraveným textom, vypracovaným M. Majerikovou - Molitoris, po drobnej úprave, súhlasil. Vyhlásenie bude obsahovať aj prílohu so zoznamom činov a vražd J. Kuraša. Výbor sa dohodol, že bude zverejnené na našej webovej stránke, preloží sa aj do poľštiny a predseda spolku vyhlásenie podpíše. Adresátom bude Poľská národná banka i Národná banka Slovenska a na vedomie sa zašle ústavom pamäti národa na Slovensku a v Poľsku, slovenskej ambasáde v Poľsku, Matici slovenskej a Poľskej numizmatickej spoločnosti (kontakt dodá Maroš Soják).

Ad 3) VZ SDS v Levoči 22. 4. 2023 – príprava

Predseda už na predchádzajúcom zasadnutí informoval, že valné zhromaždenie sa bude konať 22. apríla 2023 v Mestskom divadle v Levoči. Prezentácia účastníkov bude od 8.30 a oficiálny začiatok o 9.00. Valné zhromaždenie si bude voliť aj nový výbor na ďalšie trojročné volebné obdobie (bližšie v bode č. 4). Potvrdil úvodné tri prednášky, pričom prvú prednesie František Žifčák k *140. výročiu založenia Spišskej historickej spoločnosti*, Marián Soják si pripraví prednášku s názvom *Levoča v archeologických svedectvách* a tretia bude prednáška Moniky Bizoňovej *Jezuitský konvikt v Levoči v 17. a 18. storočí*. Vedenie pripraví pozvánky a rozpošle členom. Ako občerstvenie spolok zabezpečí bagety, kávu, čaj a minerálku.

Ad 4) Voľby funkcionárov SDS na VZ – príprava kandidátky

Členom výboru bol rozdán návrh kandidátky pre voľby, ktoré budú prebiehať na valnom zhromaždení. Predseda už skôr výboru avizoval, že nebude kandidovať na predsedu, ani do výboru spolku zo zdravotných dôvodov. Za nového predsedu výbor navrhuje Vladimíra Olejníka. Podpredseda, tajomníčka a pokladníčka budú opäť kandidovať na svoje funkcie, taktiež aj doterajší členovia výboru a revízori hospodárenia s výnimkou B. Malovcovej. Novými kandidátmi do výboru boli navrhnutí Zuzana Demčáková, Rastislav Ovšonka, Dana Rosová, Františka Marcinová, Zuzana Kollárová, Roman Blaško a za revízora účtov Rastislav Mačura. Návrh kandidátky je súčasťou tejto zápisnice.

Ad 5) Príprava jarnej konferencie SDS k dejinám medi v Spišskej Novej Vsi – informácia

Výbor bol na minulom zasadnutí informovaný zástupcom Banického spolku Spiš Ing. Jozef Danielom o pripravách vedeckej konferencie z ich strany, ktorá sa uskutoční vo veľkej sále Reduty v Spišskej Novej Vsi 3. júna 2023, so začiatkom o 10.00 hod. Prezentácia účastníkov začne o 9.30 hod. Predseda SDS prečítal program a informoval o prednášajúcich. Konštatoval, že traja pôvodní účastníci zo zahraničia sa z rôznych dôvodov na konferencii nemôžu zúčastniť. Výbor schválil tiež názov konferencie: *Spišská med' v novovekých dejinách*. Účastníci budú mať obed k dispozícii v neďalekej reštaurácii Sonáta, príp. v iných

reštauráciách v centre mesta, nebude ale hradený spolkom. Druhý deň bude pripravená prehliadka objektov banských diel v Hnilčíku a iných miestach Spiša, pričom program exkurzie zabezpečí Banický spolok Spiš. Výbor sa dohodol, že s pozvánkou sa bude posielat' návratka pre záujemcov o exkurziu, ale dopravu si zabezpečia vlastnú. Prednášky budú honorované a spolok uhradí prednášajúcim ubytovanie a stravu. Občerstvenie počas prednášok (kávu a minerálku) zabezpečí pre spolok reštaurácia Sonáta.

Ad 6) Príprava ročenky SDS Z minulosti Spiša XXX/2022 – informácia

Jubilejná ročenka SDS, venovaná nášmu zosnulému kolegovi Petrovi Zmátlovi, už bola zaslaná recenzentom a posudok od doc. Jána Adama sa už aj vrátil. Predseda je spokojný, keďže posudok bol pozitívny, bez väčších výhrad. Pri odbornom článku M. Furmanika navrhol recenzent zmenu názvu, avšak autor sa na odporúčanie prítomných členov redakčnej rady rozhodol ponechať pôvodný názov. Ročenka bude pre členov spolku k dispozícii na valnom zhromaždení v Levoči v počte 200 kusov. Výbor sa tiež dohodol, že ak faktúra za tlač nebude vyššia ako po iné roky, cena ročenky ostane 7.- € pre člena a 10.- € pre nečlena.

Ad 7) Prijímanie nových členov

Výbor prijal za nových členov PhDr. Jozefa Šipoša (pod číslom 684), Ing. Lýdiu Leňovú (č. 685), Bc. Daniela Vrábľa (686), Mgr. Luciu Plačkovú, PhD. (687) a za kolektívneho člena Obec Gánovce (č. 688).

Ad 7) Rôzne

Predseda SDS oboznámil výbor s listom, ktorý obdržal od riaditeľky Podtatranského múzea v Poprade PhDr. M. Bekessovej s ponukou spolupráce na konferencii *Významné výročia a osobnosti v zrkadle vekov – Poprad a okolie*. Konferencia bude venovaná o. i. 330. výročiu najstaršieho popradského podniku – papierne a 90. výročiu úmrtia Dr. Michala Guru. Uskutoční sa 25. novembra a súčasťou konferencie bude výstava venovaná histórii výroby papiera v Poprade v spolupráci so Štátnym archívom v Prešove, pracovisko Archív v Poprade. Marián Soják prisľúbil prehľadnú prednášku o archeológoch Karpatského spolku. Predseda zistí, či kolegyně z archívu v Poprade môžu prispieť nejakými prednáškami a oznámi výsledok pani riaditeľke. Spolok tiež spropaguje konferenciu na spolkovej webovej stránke.

Pokladníčka spolku S. Polláková požiadala členov výboru o príspevok 2 % dane pre spolok, nakoľko tieto financie každoročne pomáhajú pri organizovaní spolkových akcií. Taktiež prečítala návrh na vylúčenie členov spolku, ktorí nezaplatili členské príspevky od roku 2018. Požiadala kolegov, ktorí poznajú niektorých z prečítaných členov, aby ich upozornili na túto povinnosť. Tajomníčka ešte zašle neplatičom výzvu na úhradu nedoplatkov. V prípade, že nevyrovnajú svoje podlžnosti, budú na valnom zhromaždení navrhnutí na vylúčenie.

Správca webovej stránky SDS E. Pavlík požiadal o zaslanie fotografie medaily k Cene Ivana Chalupeckého, aby ju mohol zverejniť na stránke SDS. Zašle ju M. Soják. Výbor poveril M. Furmanika o oslovenie manželky doc. Sulačeka, či prevezme na valnom zhromaždení medailu a diplom Ceny Ivana Chalupeckého, ktorá bude udelená jej manželovi in memoriam. Administrátor webovej stránky poprosil tajomníčku o opätovné zasielanie zápisníc zo zasadnutí výboru, ktoré sa tiež zverejňujú.

Predseda navrhol predložiť na VZ návrh na udelenie čestného členstva SDS archeológovi doc. Michalovi Slivkovi. Výbor s týmto návrhom súhlasil.

Martin Furmanik oznámil, že historici zo Spišskej Novej Vsi chcú navrhnúť na Cenu mesta Spišská Nová Ves Ruženu Kormošovú, keďže sa významne zaslúžila o zvyšovanie historického povedomia občanov o tomto meste. Výbor vyslovil súhlas, že sa pripojí k navrhovateľom.

Soňa Polláková bola poverená organizačne pripraviť jesennú exkurziu po hornom toku rieky Torysa a za garanta odbornej časti výbor určil Jána Endrödiho. Predbežný program predstaví S. Polláková na ďalšom zasadnutí výboru.

Zápisnicu elektronicky overili: Ing. Dušan Bevilaqua, PhD. a Ing. Ján Čarnogurský

V Levoči 27. marca 2022

Zápisnicu vyhotovila:

PhDr. Slávka Sámelová
tajomníčka SDS